

Warszawa, dnia 1 grudnia 2014 r.

Poz. 1679

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 5 listopada 2014 r.

w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego odnoszących się do niektórych specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego oraz rodzajów urządzeń, przy których obsłudze i konserwacji wymagane jest posiadanie szczególnych kwalifikacji¹⁾

Na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 963, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki techniczne dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji oraz naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego, a także materiałów i elementów tych urządzeń, podlegających wojskowemu dozorowi technicznemu;
- 2) rodzaje specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego, podlegających wojskowemu dozorowi technicznemu, przy których obsłudze i konserwacji wymagane jest posiadanie szczególnych kwalifikacji.

2. Rozporządzenie dotyczy następujących specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego zainstalowanych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz w przedsiębiorstwach, dla których Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim, i eksploatowanych w tych jednostkach i przedsiębiorstwach:

- 1) mechanicznych urządzeń załadowczo-startowych rakiet,
- 2) mechanicznych urządzeń załadowczych torped,
- 3) podestów ruchomych zamontowanych na uzbrojeniu lub sprzęcie wojskowym,
- 4) pomocniczego osprzętu podnośnego,
- 5) suwnic zamontowanych na uzbrojeniu lub sprzęcie wojskowym,
- 6) urządzeń technicznych służących do przemieszczania kontenerów,
- 7) urządzeń treningowych do skoków spadochronowych,
- 8) urządzeń załadowczo-wyładowczych mostów wojskowych,

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 9 czerwca 2014 r., pod numerem 2014/0265/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy 98/34 WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337, z późn. zm.).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1611 oraz z 2014 r. poz. 822.

- 9) wciągarek i wciągników zamontowanych na uzbrojeniu lub sprzęcie wojskowym,
 - 10) wciągarek wykorzystywanych do przemieszczania osób lub ładunków niebezpiecznych, stosowanych na statkach powietrznych, jednostkach pływających, wozach bojowych i pojazdach należących do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 11) żurawi zamontowanych na uzbrojeniu lub sprzęcie wojskowym,
 - 12) wózków jezdniowych będących samojezdnymi wielofunkcyjnymi podnośnikami uzbrojenia lotniczego wchodzącymi w skład systemu uzbrojenia samolotów F-16,
 - 13) układnic magazynowych wchodzących w skład systemu uzbrojenia samolotów F-16
- zwanych dalej „urządzeniami”.

3. Posiadanie szczególnych kwalifikacji jest wymagane przy obsłudze i konserwacji następujących specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego:

- 1) urządzeń załadowczo-wyładowczych mostów wojskowych;
- 2) mechanicznych urządzeń załadowczo-startowych rakiet;
- 3) mechanicznych urządzeń załadowczych torped;
- 4) urządzeń treningowych do skoków spadochronowych;
- 5) wciągarek wykorzystywanych do przemieszczania osób lub ładunków niebezpiecznych stosowanych na statkach powietrznych i jednostkach pływających oraz wozach bojowych i pojazdach należących do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) dokumentacja odbiorcza – dokumentację, którą eksploatujący przedkłada Wojskowemu Dozorowi Technicznemu przed uzyskaniem pierwszej decyzji zezwalającej na eksploatację;
- 2) gestor UiSW:
 - a) komórkę albo jednostkę organizacyjną Ministerstwa Obrony Narodowej,
 - b) jednostkę organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowaną – odpowiedzialną za wprowadzenie urządzenia do eksploatacji, w tym opracowanie jego specyfikacji technicznej lub uzgodnienie dokumentów niezbędnych do objęcia tego urządzenia dozorem technicznym;
- 3) pomocniczy osprzęt podnośny – urządzenie pośredniczące między specjalistycznym urządzeniem transportu bliskiego a ładunkiem o właściwościach wybuchowych, żrących, trujących lub palnych, który w trakcie zaistniałego wypadku stanowi w wyniku rozprzestrzeniania się zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska, a także zagrożenie pożarem lub wybuchem.

§ 3. Wytwórca w procesie wytwarzania urządzenia mocuje na nim w miejscu dostępnym trwałą i czytelną tabliczkę znamionową, odporną na działanie czynników atmosferycznych, zawierającą co najmniej:

- 1) nazwę wytwórcy;
- 2) numer fabryczny;
- 3) rok produkcji;
- 4) parametry pracy urządzenia.

Rozdział 2

Dokumentacja

§ 4. Projektowanie i wytwarzanie urządzeń oraz materiałów i elementów tych urządzeń odbywa się z uwzględnieniem uzgodnionej z Wojskowym Dozorem Technicznym, zwanym dalej „WDT”, specyfikacji technicznej, opracowanej przez gestora uzbrojenia i sprzętu wojskowego, zwanych dalej „UiSW”, dla tych urządzeń.

§ 5. 1. W procesie projektowania urządzenia projektant opracowuje dwa egzemplarze dokumentacji technicznej w języku polskim i przedkłada je WDT w celu uzgodnienia.

2. Dokumentacja techniczna, w zależności od konstrukcji urządzenia, zawiera co najmniej:

- 1) rysunek zestawieniowy urządzenia, a także jego zespołów i podzespołów oraz rysunki jego elementów, pozwalające na dokładne sprawdzenie zgodności rozwiązań konstrukcyjnych z wymaganiami dla tego urządzenia;
- 2) schematy kinematyczne mechanizmów, zawierające podstawowe parametry przekładni;
- 3) schematy układów cięgowych w mechanizmach napędowych, obejmujące parametry cięgien, współczynniki bezpieczeństwa, wartości średnic bębnow, krążki linowe i łańcuchowe oraz sposób mocowania końców cięgien;
- 4) schematy ideowe i montażowe układów elektrycznych, hydraulicznych i pneumatycznych napędu i sterowania, obejmujące dane i parametry elementów składowych;
- 5) obliczenia techniczne dotyczące elementów urządzenia;
- 6) identyfikację i analizę zagrożeń dla urządzenia;
- 7) wykaz zastosowanych dokumentów określających wymagania dla tego urządzenia;
- 8) informację o badaniach, które będą przeprowadzone w procesie wytwarzania urządzenia;
- 9) informację o kwalifikacjach lub świadectwach kwalifikacyjnych personelu wykonującego połączenia nierozłączne i przeprowadzającego badania nieniszczące;
- 10) informację o procesach wykonywania połączeń nierozłącznych;
- 11) instrukcję eksploatacji.

3. Z uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1, WDT sporządza sprawozdanie i umieszcza na uzgodnionej dokumentacji, w szczególności na rysunku zestawieniowym, pieczęć potwierdzającą uzgodnienie.

4. Wszelkie zmiany w dokumentacji technicznej wymagają ponownych uzgodnień z WDT.

§ 6. Obliczenia techniczne urządzenia, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 5, zawierają analizę kinematyczną ruchów, w tym tory ruchów, prędkości i przyspieszenia oraz obliczenia:

- 1) konstrukcji nośnych;
- 2) mechanizmów i układów cięgowych;
- 3) stateczności;
- 4) nacisków kół na tor jezdny lub obciążenia podpór;
- 5) zabezpieczeń przed przemieszczaniem urządzenia po torze pod wpływem sił wiatru, zderzaków, odbojów i łąp oporowych.

§ 7. Identyfikacja i analiza zagrożeń, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 6, uwzględniają co najmniej:

- 1) temperatury wpływające na pracę urządzenia;
- 2) zagrożenie korozją;
- 3) drgania powodujące zmęczenia mechaniczne;
- 4) zjawiska sejsmiczne;
- 5) oddziaływanie śniegu i wiatru.

§ 8. 1. Instrukcja eksploatacji, o której mowa w § 5 ust. 2 pkt 11, zawiera co najmniej:

- 1) parametry techniczne urządzenia, jego urządzeń zabezpieczających, sygnalizacyjnych i łączności oraz cięgien nośnych, w szczególności takie jak:
 - a) udźwig,
 - b) wysokość podnoszenia,

- c) prędkości ruchów roboczych,
 - d) wydajność,
 - e) rodzaj napędu,
 - f) masa całkowita,
 - g) miejsce i rodzaj sterowania;
- 2) opis budowy, działania i regulacji:
- a) mechanizmów,
 - b) zespołów i elementów wyposażenia mechanicznego, elektrycznego, hydraulicznego lub pneumatycznego,
 - c) elementów bezpieczeństwa,
 - d) urządzeń ochronnych;
- 3) wymagania dotyczące wykonania i eksploatacji torowiska i toru jezdnego – w przypadku urządzeń szynowych;
- 4) wymagania dotyczące bezpiecznej eksploatacji urządzenia, w zależności od jego przeznaczenia i przewidywanych warunków pracy, a także:
- a) minimalnej i maksymalnej temperatury użytkowania,
 - b) warunków użytkowania, takich jak atmosfera wybuchowa, agresywne środowisko, zapylenie, zadymienie lub wilgotność,
 - c) odporności na zakłócenia pracy związane z oddziaływaniem zewnętrznego promieniowania elektromagnetycznego oraz emitowaniem takiego promieniowania przez urządzenie,
 - d) silnych wiatrów,
 - e) wyładowań atmosferycznych,
 - f) przemieszczania ładunków niebezpiecznych lub materiałów promieniotwórczych,
 - g) odporności zawiesi i części z tworzyw sztucznych na promieniowanie UV,
 - h) wystąpienia nieszczęśliwego wypadku lub niebezpiecznego uszkodzenia urządzenia;
- 5) informacje dotyczące wymaganych kwalifikacji osób obsługujących i konserwujących urządzenia;
- 6) opis działania urządzeń sterowniczych i sygnalizacyjnych;
- 7) informacje dotyczące przyrządów pomiarowo-kontrolnych wraz z rysunkami przedstawiającymi rozmieszczenie tych przyrządów;
- 8) wskazanie sposobu i zasad sterowania ruchami mechanizmów;
- 9) wykaz obowiązków osób obsługujących i czynności wykonywanych przed rozpoczęciem pracy, podczas pracy i po jej zakończeniu;
- 10) informacje dotyczące emisji czynników szkodliwych dla zdrowia, w szczególności hałasu, drgań mechanicznych oraz pól i promieniowania elektromagnetycznego;
- 11) wykaz czynności wykonywanych przez osobę konserwującą;
- 12) sposób i zasady wykonywania czynności konserwacyjnych, montażu i demontażu, z określeniem wielkości momentów dokręcania połączeń śrubowych;
- 13) sposób i zasady sprawdzania prawidłowości wykonania działań konserwacyjnych;
- 14) wykaz podstawowych usterek lub nieprawidłowości, które mogą występować podczas eksploatacji urządzenia, z określeniem przyczyn ich powstania i sposobu usunięcia.

2. Instrukcja eksploatacji może określać terminy przeglądów konserwacyjnych.

3. W zależności od konstrukcji urządzenia i jego warunków eksploatacji treść instrukcji eksploatacji może być, za zgodą WDT, ujęta w dokumentacji techniczno-ruchowej lub w instrukcji eksploatacji UiSW albo maszyny, w których urządzenie jest zainstalowane.

§ 9. 1. Wytwarzający urządzenie wystawia dokument poświadczający, że urządzenie to zostało wykonane zgodnie z dokumentacją techniczną i warunkami określonymi w dokumencie uprawniającym do jego wytwarzania oraz że zostało zbadane pod względem zgodności z tą dokumentacją i tymi warunkami.

2. Wytwarzający przekazuje eksploatującemu wraz z urządzeniem sporządzone w języku polskim dwa komplety dokumentacji odbiorczej zawierającej, w zależności od konstrukcji urządzenia:

- 1) dokument, o którym mowa w ust. 1;
- 2) rysunek zestawieniowy przedstawiający ogólny widok urządzenia i zawierający informacje o wymiarach gabarytowych i wymiarach określających parametry techniczno-ruchowe urządzenia;
- 3) instrukcję eksploatacji;
- 4) schematy elektryczne, hydrauliczne i pneumatyczne ze wskazaniem osprzętu, wielkości zabezpieczeń, przekrojów przewodów, wielkości ciśnień i rodzajów zaworów zabezpieczających;
- 5) schematy układów cięgowych w mechanizmach napędowych, zawierające informacje o wielkości charakterystycznych lin i łańcuchów, średnic bębnow, kół krążków i sposobów mocowania końców lin;
- 6) kopie świadectw badania typu lub deklaracje zgodności dla elementów bezpieczeństwa.

§ 10. 1. W przypadku gdy dozorem technicznym ma zostać objęte urządzenie wcześniej eksploatowane w siłach zbrojnych innego państwa, gestor UiSW uzgadnia, w zależności od konstrukcji urządzenia, następujące dokumenty, niezbędne do objęcia tego urządzenia dozorem technicznym, przedkładając je w dwóch egzemplarzach w języku polskim:

- 1) informację o parametrach technicznych urządzenia i jego urządzeń zabezpieczających;
- 2) dokumenty dostarczone przez wytwórcę urządzenia, w tym deklaracje lub poświadczenia wykonania;
- 3) rysunek, o którym mowa w § 9 ust. 2 pkt 2;
- 4) schematy, o których mowa w § 9 ust. 2 pkt 4 i 5;
- 5) instrukcję eksploatacji urządzenia.

2. Do uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1, w przypadku POP gestor UiSW przedstawia dokumenty, o których mowa w ust. 1, oraz:

- 1) schemat przyłożenia siły obciążającej podczas prób technicznych;
- 2) wykaz zastosowanych dokumentów określających wymagania dla tego urządzenia.

3. Do uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepis § 5 ust. 3.

4. Na podstawie uzgodnionych dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2, eksploatujący sporządza dokumentację odbiorczą.

§ 11. 1. W celu uzyskania decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia eksploatujący przedkłada WDT, w dwóch egzemplarzach, dokumentację odbiorczą zawierającą dokumenty, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2, oraz:

- 1) opis techniczny urządzenia;
- 2) dokumentację uzupełniającą, sporządzaną po zamontowaniu urządzenia w miejscu eksploatacji;
- 3) potwierdzenie prawidłowości montażu urządzenia w strefie zagrożonej wybuchem.

2. Na podstawie kompletnej dokumentacji odbiorczej WDT przeprowadza badania odbiorcze i zakłada księgę rewizyjną urządzenia.

3. Jeden egzemplarz dokumentacji odbiorczej po zakończeniu czynności odbiorczych WDT zwraca eksploatującemu, a drugi egzemplarz dokumentacji jest przechowywany w archiwum WDT.

§ 12. Opis techniczny, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 1, w zależności od konstrukcji urządzenia zawiera co najmniej:

- 1) nazwę i adres eksploatującego;
- 2) opis lokalizacji urządzenia;
- 3) nazwę i adres wytwórcy;
- 4) określenie rodzaju urządzenia i jego przeznaczenia;

- 5) typ urządzenia, numer fabryczny, rok budowy i oznakowanie;
- 6) parametry urządzenia i zastosowanych urządzeń zabezpieczających.

§ 13. 1. Dokumentacja uzupełniająca, o której mowa w § 11 ust. 1 pkt 2, zawiera, w zależności od konstrukcji urządzenia, co najmniej, w przypadku:

- 1) podestów ruchomych zamontowanych na UiSW – informację o dodatkowym wyposażeniu;
- 2) suwnic zamontowanych na UiSW:
 - a) wielkość rozpiętości mostu,
 - b) określenie największych nacisków kół jezdnych,
 - c) wskazanie rodzajów odbojnic i zderzaków;
- 3) urządzeń technicznych służących do przemieszczania kontenerów:
 - a) diagram udźwigu,
 - b) parametry pracy, przy których współczynnik stateczności osiąga wartości minimalne;
- 4) wciągarek wykorzystywanych do przemieszczania osób lub ładunków niebezpiecznych, stosowanych na statkach powietrznych, jednostkach pływających, wozach bojowych i pojazdach należących do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) rysunek przedstawiający sposób zamocowania wciągarki,
 - b) schemat kinematyczny zamocowania, zawierający informacje o podstawowych wymiarach ustroju nośnego;
- 5) wciągników i wciągarek zamontowanych na UiSW:
 - a) określenie największych nacisków kół jezdnych,
 - b) wskazanie rodzajów odbojnic i zderzaków;
- 6) żurawi zamontowanych na UiSW:
 - a) diagram udźwignięć,
 - b) wielkość kąta obrotu wysięgnika,
 - c) parametry pracy, przy których współczynnik stateczności osiąga wartość minimalną,
 - d) wskazanie rodzaju pracy, na podporach lub bez podpór, w przypadku żurawi samojezdnych,
 - e) określenie największych nacisków kół jezdnych oraz wskazanie rodzajów odbojnic i zderzaków – w przypadku żurawi torowych,
 - f) dokumentację techniczną dotyczącą posadowienia żurawi montowanych w pokładzie statku lub pontonu.

2. W przypadku urządzeń montowanych w miejscu eksploatacji dokumentacja uzupełniająca zawiera co najmniej:

- 1) szkic sytuacyjny zmontowanego urządzenia, uwzględniający w szczególności nieujęte na rysunku zestawieniowym rzeczywiste odległości od otoczenia, przejścia, dojścia i ewentualne elementy osłonowe;
- 2) schematy zasilania ze wskazaniem, w szczególności, osprzętu, wielkości, rodzaju zabezpieczeń oraz rodzaju i typu przewodów zasilających;
- 3) poświadczenie prawidłowości montażu i przeprowadzonych prób pomontażowych, wystawione przez instalującego;
- 4) protokoły pomiarów rezystancji izolacji obwodów elektrycznych, skuteczności ochrony przeciwporażeniowej oraz instalacji odgromowej;
- 5) protokół odbioru części budowlanej;
- 6) protokół pomiarów urządzeń, systemów ochronnych i aparatury, przeznaczonych do pracy w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.

3. W przypadku wciągników poświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, może być wystawione przez osobę, która posiada zaświadczenie kwalifikacyjne dotyczące konserwacji, wydane przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

4. W przypadku zmiany miejsca zainstalowania urządzenia, która wymaga demontażu i ponownego montażu urządzenia, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Zakres i terminy badań technicznych

§ 14. 1. Wytwarzający przygotowuje urządzenie do badania typu, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, i zgłasza to urządzenie do WDT.

2. Wytwórca urządzenia ustala z WDT program badania typu, uwzględniając konstrukcję urządzenia, jego przeznaczenie i sposób eksploatacji.

3. WDT, przeprowadzając badanie typu, może uznać wyniki badań i opinie przedłożone przez projektanta, wytwarzającego lub jednostki badawcze i laboratoria uznane przez organ dozoru technicznego.

4. Badaniem typu może być objęty typoszereg urządzeń. W takim przypadku badaniom poddaje się wybrane przez WDT egzemplarze z tego typoszeregu.

5. Urządzenia lub osprzęt mogą być zakwalifikowane do tego samego typoszeregu, jeżeli:

- 1) spełniają te same wymagania;
- 2) są wytwarzane według tej samej technologii;
- 3) posiadają te same kształty geometryczne;
- 4) są zbudowane z tych samych materiałów.

6. Badania typu przeprowadza się u wytwarzającego na stanowisku uzgodnionym z WDT lub w miejscu ustawienia urządzenia, w zależności od rodzaju urządzenia i zakresu badań.

7. Wprowadzenie zmian w urządzeniu lub osprzęcie poddanym badaniu typu może wymagać przeprowadzenia ponownego badania typu.

§ 15. 1. Wytwarzający przygotowuje urządzenie lub jego element do badań technicznych sprawdzających, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, i zgłasza to urządzenie do WDT.

2. Zakres i sposób przeprowadzenia badań technicznych sprawdzających wytwarzający uzgadnia z WDT przed rozpoczęciem wytwarzania lub montażu urządzenia lub jego elementu.

3. Urządzenia wytwarzane seryjnie, które były poddane badaniu typu, mogą być zgłaszane przez wytwarzającego do badań technicznych sprawdzających partiami.

4. Badania techniczne sprawdzające partii urządzeń obejmują 10% zgłoszonych w niej urządzeń, jednak nie mniej niż dwa urządzenia.

5. Wynik badań technicznych sprawdzających partii urządzeń uznaje się za pozytywny, jeżeli wyniki badań wszystkich zbadanych urządzeń są pozytywne.

6. Urządzenia z partii, w przypadku której badania techniczne sprawdzające dały wynik negatywny, mogą być ponownie zgłoszone do tych badań po usunięciu usterek i dokonaniu kontroli wszystkich urządzeń zgłoszonych w danej partii. Powtórne badania techniczne sprawdzające mogą być przeprowadzone na podwójnej liczbie urządzeń lub jako badanie jednostkowe.

§ 16. W ramach badań odbiorczych oraz badań technicznych okresowych i doraźnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, WDT:

- 1) sprawdza, czy przedłożona dokumentacja jest kompletna i odpowiednia w stosunku do badanego urządzenia, w tym sprawdza:
 - a) księgę rewizyjną urządzenia, z wyjątkiem badań odbiorczych,
 - b) dziennik konserwacji urządzenia, z wyjątkiem badań odbiorczych,
 - c) protokoły pomiarów elektrycznych urządzenia wykonane przez podmiot posiadający uprawnienia wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.³⁾) – w zakresie terminów ważności;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238 oraz z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942, 1101 i 1662.

- 2) identyfikuje urządzenie i sprawdza jego stan techniczny oraz oznakowania;
- 3) sprawdza zgodność wyposażenia z przedłożoną dokumentacją.

§ 17. 1. W ramach badań odbiorczych WDT co najmniej:

- 1) przeprowadza próby funkcjonowania urządzenia w zainstalowanej wersji montażowej, z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze są prawidłowe oraz mechanizmy i urządzenia zabezpieczające i ochronne działają prawidłowo;
- 2) przeprowadza statyczną i dynamiczną próbę z przeciążeniem lub próbę równoważną;
- 3) nadaje urządzeniu numer ewidencyjny WDT, a eksploatujący oznakowuje je tym numerem w widocznym miejscu;
- 4) zakłada księgę rewizyjną urządzenia.

2. W przypadku urządzeń posiadających świadectwo badania typu dopuszcza się przeprowadzenie prób, o których mowa w ust. 1 pkt 1, bez obciążenia i nie przeprowadza się prób z przeciążeniem, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Badania odbiorcze nie są wymagane dla urządzeń, na których umieszczono oznakowanie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2014 r. poz. 1645 i 1662), odnoszące się do kompletnego, gotowego do eksploatacji urządzenia.

§ 18. 1. Próby, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 1 i 2, przeprowadza się w przypadku:

- 1) POP mocowanych do raket w sposób uniemożliwiający przenoszenie innego ładunku – z wykorzystaniem raket wagowych lub na specjalnym stanowisku badawczym;
- 2) urządzeń załadowczo-startowych raket będących urządzeniami przeznaczonymi do przemieszczania raket celem nadania im wymaganych kątów naprowadzania i kierunku podczas startu – z wykorzystaniem raket wagowych;
- 3) mechanicznych urządzeń załadowczych torped służących do załadunku i umieszczania torped w wyrzutni – z wykorzystaniem torped treningowych.

2. Próba z obciążeniem urządzeń załadowczo-wyładowczych mostów wojskowych, w których przeszło mostu przemieszcza się z pojazdu bazowego na przeszkodę i z przeszkody na pojazd bazowy za pomocą mechanizmu dźwigniowego, będących manipulatorami, polega na podniesieniu przęsła mostowego z pozycji roboczej i przemieszczeniu go na pojazd bazowy oraz powtórny ułożeniu go w pozycji roboczej. Przed wykonaniem tej próby należy sprawdzić stan techniczny przęsła mostowego.

3. W przypadku wciągarek wykorzystywanych do przemieszczania osób lub ładunków niebezpiecznych stosowanych na statkach powietrznych próby, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 1 i 2, przeprowadza się podczas pobytu śmigłowca na płycie lotniska, bez przeprowadzania prób w dynamice lotu z udźwigniem nominalnym tych urządzeń, jeżeli dokumenty zawierające wymagania dla nich nie określają inaczej.

§ 19. 1. Próbę statyczną, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2, przeprowadza się z przeciążeniem utrzymywanym w czasie nie krótszym niż 60 minut.

2. Wielkość przeciążenia podczas próby statycznej odpowiada udźwignięmu powodującemu największe obciążenie konstrukcji nośnej pomnożonemu przez współczynnik, którego wartość przyjmuje się jako:

- 1) 2 – w przypadku zawiesi linowych, łańcuchowych oraz taśm stalowych będących POP,
- 2) 1,5 – w przypadku urządzeń z napędem ręcznym,
- 3) 1,25 – w przypadku pozostałych urządzeń,
- 4) 1 – w przypadku wózków jezdniowych będących samojezdnymi wielofunkcyjnymi podnośnikami uzbrojenia lotniczego wchodzącymi w skład systemu uzbrojenia samolotów F-16

– jeżeli dokumenty zawierające wymagania dla tych urządzeń nie określają inaczej.

3. W przypadku gdy jest to uzasadnione konstrukcją urządzenia, sprawdza się, czy ustalone wartości graniczne odkształcenia konstrukcji nośnej nie są przekroczone.

4. Próby statycznej nie przeprowadza się w przypadku urządzeń treningowych do skoków spadochronowych, wyposażonych w urządzenie chwytające przemieszczające się grawitacyjnie.

5. Po zakończeniu próby statycznej sprawdza się, czy doszło do uszkodzeń lub trwałych odkształceń konstrukcji nośnej urządzenia.

§ 20. 1. Próbę dynamiczną, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2, przeprowadza się po uzyskaniu pozytywnego wyniku próby statycznej.

2. Próbę dynamiczną przeprowadza się z przeciążeniem, w ten sposób, że wykonuje się ruchy robocze pojedyncze oraz kojarzone, zgodnie z instrukcją eksploatacji.

3. Próbę dynamiczną przeprowadza się przy takich prędkościach roboczych, które nie zagrażają bezpieczeństwu przeprowadzania badania.

4. Wielkość przeciążenia podczas przeprowadzania próby dynamicznej odpowiada udźwigowi powodującemu największe obciążenie konstrukcji nośnej, pomnożonemu przez współczynnik, którego wartość przyjmuje się jako 1,1, jeżeli dokumenty zawierające wymagania dla tych urządzeń nie określają inaczej.

5. Urządzenia treningowe do skoków spadochronowych wyposażone w urządzenie chwytające przemieszczające się grawitacyjnie poddaje się próbie dynamicznej z udźwigiem powodującym największe obciążenie konstrukcji nośnej, pomnożonym przez współczynnik, którego wartość przyjmuje się jako 1,25, jeżeli dokumenty zawierające wymagania dla tych urządzeń nie określają inaczej.

6. Po zakończeniu próby dynamicznej sprawdza się, czy sterowanie i ruchy robocze są prawidłowe, urządzenia zabezpieczające i urządzenia ochronne funkcjonują prawidłowo oraz czy doszło do uszkodzeń lub trwałych odkształceń konstrukcji nośnej urządzenia.

§ 21. 1. Formy dozoru technicznego i maksymalne terminy okresowych badań technicznych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Terminy okresowych badań technicznych wyznacza się w ten sposób, że podaje się miesiąc i rok przeprowadzenia badania, przy czym termin pierwszego badania wyznacza się, przyjmując za punkt odniesienia datę wydania pierwszej decyzji zezwalającej na eksploatację tego urządzenia.

3. Na uzasadniony wniosek eksploatującego okresowe badanie techniczne można przeprowadzić w terminie do 6 miesięcy przed wyznaczonym terminem, po uzgodnieniu terminu badania przez eksploatującego z WDT z 14-dniowym wyprzedzeniem.

4. W przypadkach uzasadnionych stanem technicznym, intensywnością eksploatacji oraz mającymi wpływ na bezpieczeństwo eksploatacji urządzeń warunkami tej eksploatacji terminy badań określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia mogą być przez WDT skrócone.

§ 22. 1. Okresowe badania techniczne, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, mają na celu sprawdzenie, czy:

- 1) zrealizowano zalecenia z poprzedniego badania;
- 2) w urządzeniach nie powstały uszkodzenia lub nie nastąpiły zmiany stanu technicznego, mające wpływ na bezpieczeństwo eksploatacji;
- 3) elementy bezpieczeństwa i urządzenia ochronne są zainstalowane i pracują prawidłowo;
- 4) napisy ostrzegawcze, instrukcje i informacje są umieszczone na urządzeniu oraz czy są czytelne i zrozumiałe.

2. W ramach okresowych badań technicznych przeprowadza się co najmniej:

- 1) oględziny urządzenia w miejscach dostępnych;
- 2) sprawdzenie, czy opisy i oznaczenia dźwigni i przyrządów sterowniczych są zgodne z instrukcją eksploatacji, a ruchy robocze są prawidłowe;
- 3) próby funkcjonowania urządzenia w jego zainstalowanej wersji montażowej z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze są prawidłowe oraz że mechanizmy i urządzenia zabezpieczające i ochronne działają prawidłowo.

3. Próby funkcjonowania POP przeprowadza się bez obciążenia.

§ 23. 1. Do doraźnych badań technicznych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, stosuje się odpowiednio przepis § 22 ust. 1.

2. Doraźne badania techniczne przeprowadza się jako badania:

- 1) kontrolne, wykonywane w ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów z zakresu bezpieczeństwa eksploatacji urządzeń;
- 2) eksploatacyjne;
- 3) powypadkowe lub poawaryjne.

3. Terminy doraźnych badań technicznych kontrolnych urządzeń objętych dozorem ograniczonym określa Szef WDT.

4. Na uzasadniony wniosek eksploatującego termin kolejnego badania okresowego można wyznaczyć, przyjmując za punkt odniesienia datę przeprowadzenia doraźnego badania eksploatacyjnego, jeżeli badanie to obejmowało pełny zakres badania okresowego.

§ 24. 1. W ramach doraźnych badań technicznych kontrolnych, o których mowa w § 23 ust. 2 pkt 1, przeprowadza się czynności, o których mowa w § 22 ust. 2, przy czym próby funkcjonowania urządzenia w zainstalowanej wersji montażowej przeprowadza się bez obciążenia.

2. W przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa zakres doraźnych badań technicznych kontrolnych może być rozszerzony przez WDT o próby funkcjonowania z obciążeniem.

§ 25. 1. Doraźne badania techniczne eksploatacyjne, o których mowa w § 23 ust. 2 pkt 2, przeprowadza się na wniosek eksploatującego i mają one na celu sprawdzenie, czy naprawa, modernizacja, demontaż i ponowny montaż urządzenia w nowym miejscu pracy lub wymiana jego elementu nie mają wpływu na bezpieczną eksploatację urządzenia.

2. Doraźne badania techniczne eksploatacyjne przeprowadza się po wystąpieniu, w szczególności, jednego z następujących przypadków:

- 1) wymiany:
 - a) cięgien nośnych,
 - b) urządzeń chwytających,
 - c) zespołu napędowego, działającego na zasadzie sprzężenia ciernego, lub jego elementów,
 - d) mechanizmu podnoszenia lub mechanizmu zmiany wysięgu,
 - e) elementów bezpieczeństwa i urządzeń ochronnych, w szczególności ogranicznika prędkości, urządzeń chwytanych, ogranicznika obciążenia lub systemu ryglowania;
- 2) naprawy mechanizmu podnoszenia lub mechanizmu zmiany wysięgu;
- 3) naprawy konstrukcji nośnej lub jej elementów;
- 4) modernizacji uzgodnionej wcześniej z WDT;
- 5) zmiany miejsca pracy urządzenia, wymagającej jego demontażu i ponownego montażu;
- 6) zmiany eksploatującego;
- 7) stwierdzenia niewłaściwego stanu technicznego urządzenia.

3. W ramach doraźnych badań technicznych eksploatacyjnych przeprowadza się czynności, o których mowa w § 22 ust. 2, oraz dodatkowo, w zależności od okoliczności uzasadniających wykonanie tego badania:

- 1) sprawdzenie, czy eksploatujący przedłożył:
 - a) niezbędne rysunki i obliczenia oraz schematy elektryczne, hydrauliczne i pneumatyczne,
 - b) dokumentację uzupełniającą– a także czy są one odpowiednie w stosunku do badanego urządzenia;

- 2) sprawdzenie prawidłowości zainstalowania urządzenia i jego zastosowania, zgodnie z instrukcją eksploatacji;
- 3) próbę statyczną i dynamiczną lub próby równoważne.

§ 26. 1. Doraźne badania techniczne powypadkowe lub poawaryjne, o których mowa w § 23 ust. 2 pkt 3, przeprowadza się po otrzymaniu zawiadomienia o niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia lub nieszczęśliwym wypadku związanym z jego eksploatacją.

2. Zakres dokumentacji wymaganej do przeprowadzenia doraźnych badań technicznych powypadkowych lub poawaryjnych oraz ich zakres WDT ustala w taki sposób, aby było możliwe określenie stanu technicznego urządzenia oraz przyczyn jego niebezpiecznego uszkodzenia lub nieszczęśliwego wypadku związanego z jego eksploatacją.

Rozdział 4

Eksploatacja, naprawa i modernizacja

§ 27. 1. WDT sprawdza w toku eksploatacji urządzenia, czy eksploatujący:

- 1) zapewnia obsługę i konserwację urządzenia przez osoby:
 - a) przeszkolone i wykazujące się znajomością instrukcji eksploatacji oraz praktycznymi umiejętnościami w zakresie obsługi i konserwacji urządzenia,
 - b) posiadające zaświadczenia kwalifikacyjne lub kwalifikacje do obsługi i konserwacji tych urządzeń;
- 2) wyposażył urządzenie w stanowiskową instrukcję obsługi, opracowaną na podstawie instrukcji eksploatacji i dostępną dla osób obsługujących urządzenie;
- 3) utrzymuje urządzenie w prawidłowym stanie technicznym;
- 4) dobrał zawiesia z uwzględnieniem rodzaju i wartości przewidywanych obciążeń, miejsc uchwytu, sposobu podwieszania ładunku oraz warunków środowiskowych;
- 5) przechowuje księgę rewizyjną i dziennik konserwacji urządzenia;
- 6) zachowuje minimalne odległości dotyczące napowietrznych linii elektroenergetycznych.

2. W przypadku urządzenia wyposażonego w aparaty elektryczne WDT sprawdza dodatkowo, czy eksploatujący zapewnia wykonywanie:

- 1) pomiarów rezystancji izolacji:
 - a) nie rzadziej niż raz w roku – w przypadku urządzenia eksploatowanego w pomieszczeniach lub strefach zagrożonych wybuchem albo wyziewami żrącymi oraz w przypadku urządzenia eksploatowanego na otwartym powietrzu,
 - b) nie rzadziej niż raz na dwa lata – w przypadku urządzenia eksploatowanego w warunkach innych niż wymienione w lit. a;
- 2) pomiarów rezystancji uziemień roboczych oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej:
 - a) nie rzadziej niż raz w roku – w przypadku urządzenia eksploatowanego na otwartym powietrzu lub w pomieszczeniach bardzo wilgotnych, gorących lub zagrożonych wyziewami żrącymi,
 - b) nie rzadziej niż raz na dwa lata – w przypadku urządzenia eksploatowanego w warunkach innych niż wymienione w lit. a.

3. WDT sprawdza dodatkowo wykonane pomiary po:

- 1) wprowadzeniu zmian lub wykonaniu prac w instalacji elektrycznej;
- 2) przestawieniu i zmontowaniu urządzenia na nowym miejscu;
- 3) pogorszeniu stanu izolacji lub ochrony przeciwporażeniowej urządzenia lub ich uszkodzeniu.

§ 28. 1. Za zgodą WDT dopuszcza się eksploatację urządzenia w sposób lub w warunkach nieprzewidzianych w instrukcji eksploatacji.

2. Eksploatujący w przypadku, o którym mowa w ust. 1, uzgadnia z WDT instrukcję użycia tego urządzenia w sposób lub w warunkach nieprzewidzianych w instrukcji eksploatacji, zawierającą co najmniej:

- 1) szkic sytuacyjny;
- 2) wskazanie możliwych elementów kolizyjnych;
- 3) informację o zastosowanych technicznych i organizacyjnych środkach zabezpieczających;
- 4) procedurę zapewniającą właściwą koordynację pracy współpracujących urządzeń – w przypadku gdy ładunek ma być podniesiony przez dwa lub więcej urządzeń.

§ 29. 1. Eksploatujący, w terminie wyznaczonym przez inspektora WDT w protokole z badań:

- 1) odbiorczych,
- 2) technicznych okresowych,
- 3) technicznych doraźnych

– o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, przygotowuje urządzenie, w uzgodnieniu z WDT, do tych badań, w zakresie niezbędnym do ich przeprowadzenia.

2. Badania przeprowadza się z udziałem osoby obsługującej i konserwującej urządzenie oraz przedstawiciela eksploatującego.

3. Urządzenie przedstawia się do badań sprawne technicznie, w stanie gotowym do eksploatacji, zgodnym z warunkami technicznymi dla tego urządzenia.

4. Eksploatujący, przygotowując urządzenie do badań, zapewnia:

- 1) dokumentację w zakresie niezbędnym do wykonania tych badań;
- 2) dostęp do urządzenia;
- 3) bezpieczne warunki pracy;
- 4) wyposażenie i obsługę techniczną niezbędną do przeprowadzenia badań.

§ 30. WDT sprawdza w toku eksploatacji urządzenia, czy osoba konserwująca urządzenie:

- 1) dokonuje przeglądów urządzeń, w tym czy sprawdza:
 - a) stan techniczny mechanizmów napędowych, układów hamulcowych oraz cięgien nośnych i ich zamocowań,
 - b) działanie elementów bezpieczeństwa i urządzeń ochronnych oraz ograniczników ruchowych,
 - c) działanie urządzeń sterujących, sygnalizacyjnych i oświetleniowych,
 - d) prawidłowość obsługi urządzenia;
- 2) dokonuje oględzin, nie rzadziej niż co 12 miesięcy, jeżeli w instrukcji eksploatacji nie wyznaczono innych terminów:
 - a) konstrukcji nośnej, w szczególności połączeń spawanych, nitowanych i rozłącznych,
 - b) toru jezdnego,
 - c) instalacji ochrony przeciwporażeniowej;
- 3) na bieżąco usuwa usterki i inne nieprawidłowości w działaniu urządzenia;
- 4) prowadzi dziennik konserwacji, w którym odnotowuje w szczególności daty, zakres i wyniki:
 - a) przeglądów,
 - b) nieprawidłowości, które spowodowały konieczność wyłączenia urządzenia z eksploatacji– co potwierdza swoim podpisem.

§ 31. W przypadku zmian lokalizacji urządzeń podlegających konserwacji, które są związane z demontażem i ponownym montażem tych urządzeń, WDT sprawdza w toku ich eksploatacji, czy osoba konserwująca urządzenie:

- 1) sprawdziła stan techniczny mechanizmów napędowych cięgien i ich zamocowań;
- 2) sprawdziła zgodność montażu urządzenia z dokumentacją;
- 3) sprawdziła poprawność działania elementów bezpieczeństwa i urządzeń ochronnych;
- 4) przeprowadziła próby ruchowe bez obciążenia i z obciążeniem nominalnym;
- 5) odnotowała w dzienniku konserwacji wynik przeprowadzonych czynności.

§ 32. Osoba konserwująca urządzenie może, bez uzgodnienia z WDT, dokonać wymiany elementów urządzenia na elementy o parametrach technicznych i charakterystykach takich jak elementy wymieniane.

§ 33. Przeglądy, o których mowa w § 30 pkt 1, przeprowadza się nie rzadziej niż w terminach określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, chyba że inne terminy wyznaczył:

- 1) wytwarzający w instrukcji eksploatacji urządzenia lub
- 2) inspektor WDT w protokole z badań odbiorczych lub badań technicznych okresowych lub doraźnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, z powodów określonych w tym protokole.

§ 34. Wykonawca potwierdza pisemnie wykonanie naprawy lub modernizacji urządzenia.

Rozdział 5

Przepis przejściowy i przepisy końcowe

§ 35. Urządzenia, których tok projektowania lub wytwarzania rozpoczął się przed dniem wejścia w życie rozporządzenia lub które były eksploatowane przed tym dniem, mogą być projektowane, wytwarzane lub eksploatowane na podstawie dotychczasowych przepisów, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2025 r.

§ 36. Traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego dla niektórych specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. Nr 61, poz. 383).

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 5 listopada 2014 r. (poz. 1679)

Załącznik nr 1

FORMY DOZORU TECHNICZNEGO ORAZ TERMINY BADAŃ OKRESOWYCH

Lp.	Rodzaje specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego	Formy dozoru technicznego	Terminy badań
1	Urządzenia wykonane w całości lub częściowo w wersji przeciwybuchowej	pełny	1 rok
2	Urządzenia przeznaczone do przemieszczania ładunków niebezpiecznych	pełny	1 rok
3	Mechaniczne urządzenia załadowcze torped	pełny	3 lata
4	Mechaniczne urządzenia załadowczo-startowe rakiet	pełny	3 lata
5	Podesty ruchome przejezdne, wiszące, masztowe	pełny	1 rok
6	Podesty ruchome stacjonarne, załadowcze	ograniczony	-
7	Pomocniczy osprzęt podnośny (POP)	pełny	2 lata
8	Suwnice	z napędem ręcznym	-
9		z napędem mechanicznym	3 lata
10	Urządzenia techniczne służące do przemieszczania kontenerów	pełny	2 lata
11	Urządzenia treningowe do skoków spadochronowych	pełny	1 rok
12	Urządzenia załadowczo-wyładowcze mostów wojskowych	pełny	3 lata

13	Wciągarki i wciągarki z napędem elektrycznym jednofazowym do 1000 kg		uproszczony	-
14	Wciągarki i wciągarki z napędem mechanicznym		ograniczony	-
15	Wciągarki i wciągarki z napędem ręcznym	o udźwigu do 2000 kg	uproszczony	-
16		o udźwigu powyżej 2000 kg	ograniczony	-
17	Wciągarki wykorzystywane do przemieszczania osób lub ładunków niebezpiecznych stosowanych na statkach powietrznych, jednostkach pływających, wozach bojowych i pojazdach należących do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej		ograniczony	-
18	Żurawie samojezdne, wieżowe, szynowe, pływające i pokładowe, szybkomontujące żurawie przewożne oraz przenośne o udźwigu powyżej 3200 kg		pełny	3 lata
19	Żurawie stacjonarne, przewożne inne niż szybkomontujące i przenośne o udźwigu do 3200 kg		ograniczony	-
20	Żurawie z napędem ręcznym	o udźwigu do 2000 kg	uproszczony	-
21		o udźwigu powyżej 2000 kg	ograniczony	-
22	Wózek jezdniowy – samojezdny wielofunkcyjny podnośnik uzbrojenia lotniczego wchodzący w skład systemu uzbrojenia samolotów F-16		pełny	1 rok
23	Układnica magazynowa wchodząca w skład systemu uzbrojenia samolotów F-16		pełny	2 lata

TERMINY PRZEGLĄDÓW KONSERWACYJNYCH

Lp.	Rodzaje specjalistycznych urządzeń transportu bliskiego	Terminy przeglądów konserwacyjnych
1	Urządzenie wykonane w całości lub częściowo w wersji przeciwwybuchowej	co 30 dni
2	Urządzenie przeznaczone do przemieszczania ładunków niebezpiecznych	co 30 dni
3	Mechaniczne urządzenia załadowcze torped	co 30 dni
4	Mechaniczne urządzenia załadowczo-startowe rakiet	co 30 dni
5	Podesty ruchome przejezdne, wiszące, masztowe	co 30 dni
6	Podesty ruchome stacjonarne	co 60 dni
7	Podesty ruchome załadowcze	co 180 dni
8	Pomocniczy sprzęt podnośny (POP)	co 30 dni
9	Suwnice z napędem mechanicznym	co 30 dni
10	Suwnice z napędem ręcznym	co 90 dni
11	Urządzenia techniczne służące do przemieszczania kontenerów	co 30 dni
12	Urządzenia treningowe do skoków spadochronowych	co 30 dni
13	Urządzenia załadowczo-wyładowcze mostów wojskowych	co 60 dni

14	Wciągarki i wciągarki z napędem mechanicznym	co 30 dni
15	Wciągarki i wciągarki z napędem ręcznym	co 90 dni
16	Wciągarki wykorzystywane do przemieszczania osób lub ładunków niebezpiecznych stosowanych na statkach powietrznych, jednostkach pływających, wozach bojowych i pojazdach należących do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	co 30 dni
17	Żurawie samojezdne, wieżowe, szynowe, pływające i pokładowe oraz szybkomontujące żurawie przewożone	co 30 dni
18	Żurawie stacjonarne, przenośne i przewożone inne niż szybkomontujące	co 60 dni
19	Żurawie z napędem ręcznym	co 90 dni
20	Wózek jezdniowy — samojezdny wielofunkcyjny podnośnik uzbrojenia lotniczego wchodzący w skład systemu uzbrojenia samolotów F-16	co 30 dni
21	Układnica magazynowa wchodząca w skład systemu uzbrojenia samolotów F-16	co 60 dni